

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 473/2012-50

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 11. decembra 2013 v senáte zloženom z predsedu Juraja Horvátha, zo sudkyne Ivetty Macejkovej a sudcu Lajosa Mészároša v konaní o sťažnosti J. P., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody, zastúpeného advokátom JUDr. M. G., N., ktorou namietal porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Trnava v konaní vedenom pod sp. zn. 4 T 259/2002, takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo J. P. na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Trnava v konaní vedenom pod sp. zn. 4 T 259/2002 p o r u š e n é b o l o .

2. Okresnému súdu Trnava p r i k a z u j e v konaní vedenom pod sp. zn. 4 T 259/2002 k o n ať bez zbytočných priet'ahov.

3. J. P. priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 2 500 € (slovom dvetisícpäťsto eur), ktoré je Okresný súd Trnava povinný zaplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Kancelárii Ústavného súdu Slovenskej republiky ukladá uhradiť trovy konania v sume 275,94 € (slovom dvestosedemdesiatpäť eur a deväťdesiatštyri centov) na účet právneho zástupcu JUDr. M. G., N., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

5. Okresný súd Trnava je povinný uhradiť štátu trovy právneho zastúpenia v sume 275,94 € (slovom dvestosedemdesiatpäť eur a deväťdesiatštyri centov) na účet Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky vedený v Štátnej pokladnici do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 30. júla 2012 doručená sťažnosť J. P., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Trnava (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 4 T 259/2002.

2. Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že na sťažovateľa bola 20. júna 2002 podaná obžaloba pre trestný čin podľa § 234 ods. 2 písm. b) Trestného zákona. Konanie o obžalobe je na okresnom súde vedené pod sp. zn. 4 T 259/2002.

Sťažovateľ v sťažnosti uvádza: „Dňa 20. 06. 2012 som podal sťažnosť pre prieťahy v konaní táto bola doručená Okresnému súdu v Trnave dňa 26. 6. 2012.

Dňa 12. 07. 2012 mi bolo doručené vyjadrenie predsedníčky okresného súdu v Trnave k mojej sťažnosti v ktorej ma informovala o úkonoch súdu vo veci a súčasnom stave veci, ďalej ma ubezpečila, že bude v pravidelných intervaloch sledovať plynulosť konania.

Takéto vyjadrenie nemôžem považovať za odstránenie stavu právnej neistoty a považujem ho za pokračovanie v porušovaní základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov.

V zmysle znenia § 55 ods. 1 Tr. por. zákona č. 301/2005 Z. z. je súd povinný postupovať tak ako to vyžaduje účel zákona, vždy sa však musí rešpektovať ich dôstojnosť a ich ústavou zaručené základné práva a slobody...

V zmysle § 17 ods. 1 zákona č. 80/1992 Zb. v znení neskorších predpisov sa fyzické a právnické osoby môžu obracať na orgány štátnej správy súdov so sťažnosťami na postup súdu aj vtedy, ak ide o prietahy v konaní.

Sťažnosťou zo dňa 20. 6. 2012 doručenou predsedovi Okresnému súdu v Trnave dňa 26. 6. 2012 som sa domáhal nápravy nezákonného a protiústavného stavu, zapríčineného Okresným súdom v Trnave, resp. jeho konajúcou sudkyňou JUDr. K. S., ktorá odo dňa podania obžaloby vedenou pod sp. zn. 4 T 259/2002 nebola schopná rozhodnúť aspoň v prvom stupni konania čo predstavuje v tomto čase viac ako 10 rokov.

Mám za to, že konajúca sudkyňa efektívne nevyužíva všetky prostriedky ktoré jej zákon na tento účel poskytuje. Existujú rôzne ustanovenia trestného poriadku využitím ktorých urýchli konanie napr. vylúčenie niektorých spoluobvinených na samostatné konanie atď.“

3. Sťažovateľ v sťažnosti uviedol, že podal predsedníčke okresného súdu v zmysle § 62 a nasledujúcich zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov sťažnosť datovanú 20. júna 2012 pre porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. Z príloh, ktoré sťažovateľ priložil k sťažnosti, vyplýva, že predsedníčka okresného súdu na jeho sťažnosť odpovedala podaním z 9. júla 2012, v ktorom uviedla prehľad úkonov vo veci, súčasný stav vo veci a ďalej uviedla: „Dĺžku trvania súdneho konania

ovplyvnila skutočnosť, že vec prejednávajúca sudkyňa bola dlhodobo práceneschopná a tiež na riadnej materskej dovolenke a počas tohto obdobia bola vec pridelená JUDr. K. a Mgr. F.. Tiež z dôvodu, že ide o právne a skutkovo obtiažnu vec s viacerými obžalovanými a poškodenými a pretrvávajú problémy s doručovaním rozhodnutí obžalovaným. Plynulosť konania vo veci budem sledovať v pravidelných intervaloch až do právoplatného skončenia.“

4. Na základe uvedeného sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„Okresný súd v Trnave v dôsledku svojej procesnej nečinnosti v konaní vedenom pod sp. zn. 4T 259/2002, porušil základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, garantované čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

Pretože porušenie základného práva mi zaručeného čl.48 ods. 2 Ústavy SR, na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov vzniklo nečinnosťou Okresného súdu v Trnave tiež navrhujem Ústavnému súdu Slovenskej republiky, aby v súlade s ustanovením čl. 127 ods. 2 Ústavy SR Okresnému súdu v Trnave prikázal vo veci konať a aby mu zakázal pokračovať v porušovaní mojeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov.“

5. Sťažovateľ k svojej sťažnosti pripojil aj nevyplnené „*Splnomocnenie pre advokáta na zastupovanie pred ústavným súdom*“. Po výzve ústavného súdu na predloženie riadne vyplneného splnomocnenia pre advokáta na zastupovanie pred ústavným súdom sťažovateľ podaním doručeným 25. septembra 2012 požiadal ústavný súd o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom. Po preskúmaní zákonných podmienok mu ústavný súd uznesením sp. zn. II. ÚS 473/2012 zo 7. novembra 2012 ustanovil za právneho zástupcu advokáta JUDr. M. G., N..

6. Ustanovený právny zástupca sa na výzvu ústavného súdu zo 4. apríla 2013 vyjadril k sťažnosti sťažovateľa svojím podaním doručeným ústavnému súdu

23. apríla 2013 a sťažnosť sťažovateľa doplnil: „Pre splnenie ústavného práva zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy nestačí, aby štátny orgán, vec prerokoval. Ústavné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov sa naplní zásadne až právoplatným rozhodnutím štátneho orgánu, na ktorom sa osoba domáhala odstránenia právnej neistoty ohľadom svojich práv (napr. I. ÚS 41/02). Prietahy v konaní sú trvajúcim protiprávnym stavom, (až do právoplatnosti rozhodnutia vo veci) a v každom okamihu ich existencie dochádza k rovnakému porušovaniu toho istého práva (t.j. práva zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy).

Vzhľadom na mimoriadne účinný zásah uvedenej protiústavnosti do základných práv a slobôd sťažovateľa, ktorý vytvára dlhodobo pocit neistoty, sťažovateľ žiada priznať aj náhradu nemajetkovej ujmy a teda primerané finančné zadosťučinenie v peniazoch, a to minimálne vo výške 2.500,- Eur, ktorá uvedenú protiústavnosť len čiastočne zmierni. Zároveň uvádzam, že sťažovateľ vykonáva trest odňatia slobody v ÚVTOS H..“

7. Podaním doručeným ústavnému súdu 24. apríla 2013 doplnil svoju sťažnosť aj sťažovateľ a žiadal, aby mu ústavný súd v prípade vyhoviecia jeho sťažnosti priznal podľa čl. 127 ods. 3 ústavy aj primerané finančné zadosťučinenie vo výške 2 500 € za spôsobený dlhotrvajúci stav právnej neistoty, ktorý svojím postupom spôsobuje okresný súd.

8. Ústavný súd uznesením č. k. II. ÚS 473/2012-32 z 10. septembra 2013 prijal sťažnosť sťažovateľa na ďalšie konanie.

9. Ústavný súd po prijatí sťažnosti vyzval predsedníčku okresného súdu, aby sa vyjadrila k prijatej sťažnosti a aby uviedla, či trvá na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie.

10. Predsedníčka okresného súdu na výzvu ústavného súdu reagovala podaním z 10. októbra 2013, doručeným ústavnému súdu 17. októbra 2013, v ktorom uviedla: „Skutkovo a právne ide o zložitú vec, nakoľko sa jedná o konanie s viacerými

obžalovanými a poškodenými a pretrvávajú problémy s doručovaním predvolaní, s účasťou obžalovaných a aj sťažovateľa, obhajcov a poškodených na pojednávaní.“

Ako príčiny neskončenia veci uviedla: „počet obžalovaných, poškodených, nepreberanie predvolania, zatykače; ospravedlnenia obhajcov a ustanovovanie náhradných obhajcov; veľký počet pridelených vecí v senáte 4T z dôvodu odchodu trestnej sudkyne na starobný dôchodok a disciplinárne konanie voči ďalšiemu trestnému sudcovi; dlhodobá PN, materská dovolenka zákonnej sudkyne; nevykonanie žiadnych úkonov v čase od 4. 11. 2005 do januára 2007, kedy bol spis pridelený iným zastupujúcim sudcom.“

11. Predsedníčka okresného súdu v rámci svojho vyjadrenia uviedla prehľad procesných úkonov vo veci a v závere podania z 10. októbra 2013 uviedla, že súhlasí s tým, aby ústavný súd upustil od ústneho prerokovania veci.

12. Právny zástupca sťažovateľa v reakcii na vyjadrenie predsedníčky okresného súdu vo svojom vyjadrení, ktoré bolo ústavnému súdu doručené 13. novembra 2013, uviedol, že nepovažuje trestnú vec sťažovateľa za právne a fakticky náročnú, keďže ide o bežné trestné činy majetkového a násilného charakteru, a že aj z vyjadrenia predsedníčky okresného súdu je zrejmé, že sťažovateľ nespôsobil a ani objektívne nemohol svojím konaním spôsobiť, že uvedená trestná vec nie je ukončená ani po cca 13 rokoch. Právny zástupca sťažovateľa uviedol, že súhlasí s tým, aby ústavný súd upustil od ústneho pojednávania.

13. Dňa 22. novembra 2013 bolo ústavnému súdu doručené oznámenie okresného súdu, v zmysle ktorého bol v trestnej veci sťažovateľa vedenej pod sp. zn. 4 T 259/2002 dňa 21. novembra 2013 vyhlásený rozsudok.

14. Ústavný súd upustil so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) od ústneho pojednávania

v danej veci, pretože po oboznámení sa s ich vyjadreniami dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

15. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

16. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

17. Podľa čl. 131 ods. 2 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach podľa čl. 127 ústavy v trojčlenných senátoch. Senát sa uznáva nadpolovičnou väčšinou svojich členov.

18. Podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde od ústneho pojednávania môže ústavný súd so súhlasom účastníkov konania upustiť, ak od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

19. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

20. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd sťažnosti vyhovie, v náleze vysloví, ktoré základné právo alebo sloboda a ktoré ustanovenie ústavy, ústavného zákona alebo medzinárodnej zmluvy sa porušili, a akým právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom sa základné právo alebo sloboda porušili.

Podľa § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde ak ústavný súd sťažnosti vyhovie, môže prikázať, aby ten, kto základné právo alebo slobodu porušil svojou nečinnosťou, vo veci konal podľa osobitných predpisov.

Podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadosťučinenie.

Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

21. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

22. Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu. Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie (m. m. IV. ÚS 221/04, IV. ÚS 305/2010).

23. Ústavný súd si pri výklade práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie veci v primeranej lehote.

Z uvedeného dôvodu nemožno v obsahu týchto práv vidieť zásadnú odlišnosť (II. ÚS 55/98, I. ÚS 28/01).

24. Z prehľadu procesných úkonov v trestnej veci sp. zn. 4 T 259/2002 vedenej na okresnom súde, ktoré predsedníčka okresného súdu uviedla vo svojom vyjadrení z 10. októbra 2013, ústavný súd zistil tieto rozhodné skutočnosti:

- 20. júna 2002 podanie obžaloby vo veci,
 - 18. septembra 2002 realizácia termínu hlavného pojednávania na 22. október 2002,
 - 4. októbra 2002 doručovanie nedoručených zásielok prostredníctvom polície,
 - 5. októbra 2002 žiadanie súhlasu na eskortu obžalovaného C.,
 - 22. októbra 2002 hlavné pojednávanie – odročené pre neprítomnosť obžalovaného, obhajkyne, poškodených, určenie nového termínu hlavného pojednávania na 16. január 2003,
 - 4. decembra 2002 realizácia termínu hlavného pojednávania na 16. január 2003,
 - 16. januára 2003 hlavné pojednávanie – odročené – nepredvedený obžalovaný K., neprítomný obžalovaný Š., ktorý bol práceneschopný, neprítomnosť poškodených, určený nový termín hlavného pojednávania na 17. apríl 2003,
 - 19. marca 2003 žiadaný súhlas na eskortu obžalovaného K.,
 - 17. apríla 2003 hlavné pojednávanie – odročené pre neprítomnosť obžalovaných ml. J., Z., M., určený nový termín na 15. júl 2003,
 - 6. júna 2003 realizácia termínu hlavného pojednávania na 15. júl 2003,
 - 25. júna 2003 ustanovenie náhradného obhajcu obžalovanému H.,
 - 26. júna 2003 žiadaný súhlas na výsluch,
- Zrušenie termínu 15. júla 2003 – ospravedlnená neprítomnosť obhajcu a určenie nového termínu hlavného pojednávania na 2. september 2003,
- 21. júla 2003 ospravedlnenie obhajcu z hlavného pojednávania 2. septembra 2003, pokyn sudkyne na ustanovenie náhradného obhajcu,

- 2. septembra 2003 hlavné pojednávanie – odročené pre neprítomnosť obžalovaných M., P. a K., určený nový termín hlavného pojednávania na 25. november 2003,
- 3. novembra 2003 realizácia termínu hlavného pojednávania 25. novembra 2003,
- 19. novembra 2003 úradný záznam – vyžiadanie súhlasu na eskortu,
- 25. novembra 2003 hlavné pojednávanie – odročené pre neprítomnosť obžalovaných C., Z., J., M. a poškodených, určený nový termín hlavného pojednávania na 5. február 2004,
- 4. februára 2004 vyžiadanie súhlasu na eskortu, súhlas doručený 4. februára 2004,
- 5. februára 2004 hlavné pojednávanie – odročené pre nedoručenie predvolania poškodeným a neprítomnosť dvoch obžalovaných, určený nový termín hlavného pojednávania na 8. júl 2004,
- 28. júna 2004 zrušenie termínu hlavného pojednávania na 8. júl 2004 – zákonná sudkyňa mimo územia Slovenskej republiky, ospravedlnená neprítomnosť obhajcu, nový termín hlavného pojednávania na 31. august 2004,
- 19. júla 2004 vydaný aj odoslaný príkaz na zatknutie obžalovaného I. C.,
- 2. augusta 2004 a 17. augusta 2004 pokyn na doručenie nedoručenej zásielky prostredníctvom polície,
- 19. augusta 2004 žiadosť o predvedenie obžalovaného v cele predbežného zadržania,
- 19. augusta 2004 výsluch obžalovaného, príkaz na prepustenie zo zadržania na slobodu, zrušenie príkazu na zatknutie,
- 31. augusta 2004 hlavné pojednávanie – bolo vynesené uznesenie o spojení vylúčenej veci I. C. z 5. februára 2004 na spoločné konanie s vecou sp. zn. 4 T 259/02, ktorá bude vedená pod sp. zn. 4 T 259/02, nový termín hlavného pojednávania nariadený na 4. november 2004,
- 15. októbra 2004 realizácia termínu hlavného pojednávania na 4. november 2004,

- 4. novembra 2004 hlavné pojednávanie – odročené pre neprítomnosť obžalovaných C., K., Z., M., určený nový termín hlavného pojednávania na 13. január 2005,
- 20. decembra 2004 realizácia termínu hlavného pojednávania na 13. január 2005,
- 13. januára 2005 hlavné pojednávanie – odročené pre neprítomnosť obžalovaného C., J., M., neprítomnosť predvolaných svedkov, určený nový termín hlavného pojednávania na 21. apríl 2005,
- 24. marca 2005 realizácia termínu hlavného pojednávania na 21. apríl 2005,
- 18. apríla 2005 zrušenie termínu hlavného pojednávania určeného na 21. apríl 2005 – neprítomnosť zákonnej sudkyne (lekársky zákrok), určenie nového termínu hlavného pojednávania na 21. júl 2005,
- 16. júna 2005 realizácia termínu hlavného pojednávania,
- 22. júna 2005 zrušenie termínu hlavného pojednávania určeného na 21. júl 2005 (ospravedlnená neprítomnosť obhajcu),
- 12. júla 2005 lustrácia v centrálnej evidencii väzňov, realizácia termínu hlavného pojednávania na 25. október 2005,
- 5. augusta 2005 a 9. augusta 2005 doručovanie nedoručených zásielok,
- 14. októbra 2005 zrušenie termínu hlavného pojednávania určeného na 25. október 2005 (úmrtie obhajcu dvoch obžalovaných; zvolenie, resp. ustanovenie nového obhajcu dvom obžalovaným),
- 31. októbra 2005 – ustanovenie obhajcu obžalovanému Š.,
- 26. januára 2006 spis pridelený náhodným výberom sudkyňi JUDr. K.,
- 2. marca 2006 lustrácie v registri trestov,
- 30. júna 2006 spis pridelený náhodným výberom sudkyňi Mgr. K. F.,
- 4. januára 2007 spis opätovne pridelený zákonnej sudkyňi JUDr. S.,
- 22. januára 2007 realizácia termínu hlavného pojednávania na 6. február 2007, lustrácie v Zbore väzenskej a justičnej stráže, v registri obyvateľstva,
- 23. januára 2007 lustrácie registra trestov,

- 6. februára 2007 hlavné pojednávanie – odročené (neprítomnosť obžalovaného, obhajcov), určený nový termín hlavného pojednávania na 20. február 2007,
- 8. februára 2007 realizácia termínu hlavného pojednávania na 20. február 2007,
- 20. februára 2007 hlavné pojednávanie – odročené pre neprítomnosť obhajkyne obžalovaného Š., neprítomnosť obžalovaného H. a M. a nedoručenia predvolania poškodeným, určený nový termín hlavného pojednávania na 12. apríl 2007,
- 14. marca 2007 realizácia termínu hlavného pojednávania na 12. apríl 2007, lustrácie v registri trestov,
- 5. apríla 2007 doručovanie predvolania na hlavné pojednávanie prostredníctvom polície,
- 12. apríla 2007 hlavné pojednávanie – odročené pre neprítomnosť obžalovaných, obhajcu, poškodených, znalcov na 3. júl 2007,
- 18. mája 2007 realizácia termínu hlavného pojednávania na 3. júl 2007,
- 3. júla 2007 hlavné pojednávanie – odročené pre neprítomnosť obžalovaného C., J., M., poškodených, svedka znalcov a predsedníčky senátu, určený nový termín hlavného pojednávania na 11. október 2007,
- 20. septembra 2007 realizácia termínu hlavného pojednávania na 11. október 2007, lustrácie registra trestov,
- 11. októbra 2007 hlavné pojednávanie – odročené pre neprítomnosť obžalovaných, poškodených, svedkov, znalcov, obhajcov, nový termín hlavného pojednávania určený na 10. január 2008,
- 11. decembra 2007 realizácia termínu hlavného pojednávania 10. januára 2008, lustrácie registra trestov, Zboru väzenskej a justičnej stráže,
- 10. januára 2008 hlavné pojednávanie – odročené pre neprítomnosť obžalovaného a obhajcov na neurčito,
- 10. januára 2008 príkaz na zatknutie obžalovaného C., P., M.,

- 31. januára 2008 výsluch zatknutého obžalovaného C., uznesenie okresného súdu o nevzatí obžalovaného do väzby, zrušenie príkazu na zatknutie obžalovaného C., príkaz na prepustenie obžalovaného C.,

- 30. apríla 2008 výsluch zadržaného obžalovaného P., uznesenie o nevzatí obžalovaného P. do väzby, zrušenie príkazu na zatknutie obžalovaného P., príkaz na prepustenie obžalovaného P.,

- 7. februára 2009 zisťovanie štádia príkazu na zatknutie obžalovaného M.,

- 28. augusta 2009 žiadaný úmrtný list obžalovaného C.,

- 8. októbra 2009 neverejnú zasadnutie, uznesenie okresného súdu o zastavení trestného stíhania proti obžalovanému C.,

- 15. októbra 2009 pokyn na zisťovanie v Zbore väzenskej a justičnej stráže, v registri trestov v lehote 15 dní na účely určenia termínu hlavného pojednávania,

- 19. januára 2010 pokyn na doplnenie registra trestov, zisťovanie v Zbore väzenskej a justičnej stráže, lustrácia okresného súdu,

- 18. marca 2010 realizácia termínu hlavného pojednávania na 13. máj 2010,

- 17. marca 2010 zrušenie príkazu na zatknutie obžalovaného M., telefonický dopyt na Správe väzníc B.,

- 18. marca 2010 lustrácie v registri trestov,

- 19. marca 2010 lustrácie v Zbore väzenskej a justičnej stráže,

- 22. marca 2010 opatrenie – ustanovenie náhradného obhajcu obžalovanému H. odoslané 24. marca 2010,

- 9. apríla 2010 dopyt okresného súdu na Ústav na výkon väzby L. na zistenie adresy obžalovaného P.,

- 20. apríla 2010 uznesenie o oslobodení JUDr. F. od povinnosti obhajovania obžalovaného H.,

- 27. apríla 2010 pokyn na doručovanie predvolania na hlavné pojednávanie obžalovanému S. prostredníctvom polície,

- 11. mája 2010 zrušený termín hlavného pojednávania 13. mája 2010 z dôvodu ospravedlnenia obhajkyne JUDr. H. a nedoručenia predvolania obžalovanému, určený nový termín hlavného pojednávania na 15. júl 2010,

- 9. júna 2010 ustanovenie náhradného obhajcu obžalovanému K., odoslané 9. júna 2010, ustanovenie obhajcu obžalovanému P., odoslané 9. júna 2010,
- 28. júna 2010 zrušenie hlavného pojednávania určeného na 15. júl 2010 z dôvodu čerpania dovolenky obhajkyne JUDr. C. a JUDr. Č., určenie nového termínu hlavného pojednávania na 28. september 2010,
- 29. júna 2010 realizácia nového termínu hlavného pojednávania, žiadosť o vypátranie pobytu obžalovaného P.,
- 9. augusta 2010 zisťovanie u mobilných operátorov, dopyt na úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, Sociálnu poisťovňu, Zbor väzenskej a justičnej stráže, rodinných príslušníkov na zistenie adresy Z., P., R.,
- 27. septembra 2010 zrušenie termínu hlavného pojednávania nariadeného na 28. september 2010 z dôvodu nedoručenia predvolania obžalovaným P., K., K., Z., M.,
- 4. októbra 2010 žiadosť o vypátranie pobytu obžalovaných M., Z., P.,
- 14. decembra 2010 dopyt na vypátranie pobytu obžalovaných M., Z., P.,
- 30. decembra 2010 zisťovanie štádia príkazu na zatknutie obžalovaného Z.,
- 10. februára 2011 zisťovanie štádia príkazu na zatknutie obžalovaného M.,
- 25. marca 2011 pokyn na lustráciu v Zbore väzenskej a justičnej stráže na účel určenia termínu hlavného pojednávania,
- 28. marca 2011 lustrácia v Zbore väzenskej a justičnej stráže,
- 29. marca 2011 lustrácie v registri trestov,
- 4. apríla 2011 lustrácie v registri obyvateľstva, v evidencii Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky, v evidencii Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky,
- 19. mája 2011 neverejné zasadnutie, uznesenie o zastavení trestného stíhania proti obžalovaným H., M., J., Z.,
- 21. júna 2011 doručovanie uznesenia o zastavení trestného stíhania proti obžalovaným H., M., J., Z.,
- 14. júna 2011 zrušenie termínu hlavného pojednávania nariadeného na 7. júl 2011 z dôvodu ospravedlnenia obhajkyne a určenie nového termínu na 22. september 2011,

- 23. júna 2011 doručená sťažnosť prokurátora proti uzneseniu z 19. mája 2011, 13. júla 2011 doručené odôvodnenie sťažnosti,
- 2. augusta 2011 vypracovaná a odoslaná žiadosť o vypátranie pobytu obžalovaného M.,
- 12. októbra 2011 lustrácia v Zbore väzenskej a justičnej stráže, Sociálnej poisťovni, žiadosť o zaslanie správy o pátraní na Okresné riaditeľstvo policajného zboru T., žiadosť pre Slovak Telekom, a. s., Orange Slovensko a. s., Telefónica Slovakia, s. r. o., žiadosti odoslané 13. októbra 2011,
- 25. novembra 2011 doručená žiadosť obžalovaného P. o určenie termínu hlavného pojednávania, 30. novembra 2011 predložená sudkyni,
- 2. decembra 2011 odpoveď obžalovanému P. na žiadosť o určenie termínu hlavného pojednávania odoslaná 6. decembra 2011,
- 2. decembra 2011 opatrenie – konanie proti ušlému a opatrenie – ustanovenie obhajcu obžalovanému M., 6. decembra 2011 opatrenia odoslané,
- 27. februára 2012 opatrenie – ustanovenie obhajcu obžalovanému Z.,
- 23. júla 2012 zrušenie ustanovenia obhajcu JUDr. J. C. obžalovanému Z.,
- 31. júla 2012 doručené vyčíslenie odmeny a náhrad ustanovenej obhajkyňi JUDr. K.,
- 9. augusta 2012 pokyn na doručovanie uznesení, sťažnosti na vyjadrenie a vyhotovenie predkladacej správy pre Krajský súd v Trnave (ďalej len „krajský súd“), 10. augusta 2012 odoslané,
- 1. októbra 2012 predkladacia správa pre krajský súd,
- 1. októbra 2012 spis odoslaný na krajský súd,
- 2. októbra 2012 spis doručený krajskému súdu,
- 11. októbra 2012 neverejné zasadnutie - uznesenie krajského súdu o zrušení uznesenia súdu I. stupňa a uloženie povinnosti vo veci znovu konať a rozhodnúť,
- 5. novembra 2012 spis doručený okresnému súdu,
- 8. novembra 2012 pokyn na doručovanie uznesenia krajského súdu, lustrácia okresného súdu, správy o povesti, zistenie pobytu obžalovaných v Ústave na výkon trestu odňatia slobody, Ústav na výkon väzby a následné predloženie na určenie termínu hlavného pojednávania,

- 7. januára 2013 odoslané uznesenie krajského súdu, správy o povesti, lustrácia, obžalovaní zisťovaní v Zbore väzenskej a justičnej stráže, registri trestov obžalovaných,

- 21. marca 2013 realizácia termínu hlavného pojednávania, lustrácie v Zbore väzenskej a justičnej stráže, registri trestov,

- 22. marca 2013 asistent – vypracovaná výzva účastníkov, žiadosť Okresného riaditeľstva policajného zboru T., Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny T., Sociálnej poisťovni, oznam o termíne hlavného pojednávania vyvesený na vývesnej tabuli okresného súdu,

- 9. apríla 2013 uznesenie – rozhodnutie o trovách obhajcu, odoslané 16. apríla 2013,

- 24. apríla 2013 lustrácie v registri trestov,

- 25. apríla 2013 vykonanie hlavného pojednávania, odročenie na 18. jún 2013,

- 22. mája 2013 realizácia termínu hlavného pojednávania na 18. jún 2013,

- 3. júna 2013 zrušenie termínu hlavného pojednávania nariadeného na 18. jún 2013 z dôvodu účasti zákonnej sudkyne na pracovnom stretnutí predsedov grémii okresných súdov s generálnou riaditeľkou sekcie trestného práva,

- 1. augusta 2013 mailom oznámený termín hlavného pojednávania na 10. september 2013, vypracovanie oznamu o termíne hlavného pojednávania a vyvesenie na vývesnej tabuli okresného súdu 1. augusta 2013, vypracovanie a odoslanie žiadostí Obvodnému oddeleniu policajného zboru T. a C., odoslanie predvolaní na hlavné pojednávanie,

- 9. septembra 2013 lustrácia okresného súdu, register trestov,

- 10. septembra 2013 hlavné pojednávanie – odročené pre neprítomnosť poškodených, určený nový termín na 12. november 2013,

- 2. októbra 2013 lustrácie v registri obyvateľov, vypracované a odoslané žiadosti na Obvodné oddelenie policajného zboru C. a T., Sociálnej poisťovni, úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, Obecnému úradu v C., Mestskému úradu T., oznam o termíne hlavného pojednávania vyvesený na vývesnej tabuli okresného súdu 3. októbra 2013,

- 3. októbra 2013 lustrácie v Zbore väzenskej a justičnej stráže,

- 21. novembra 2013 vyhlásenie rozsudku.

25. Ústavný súd predovšetkým konštatuje, že predmetom napadnutého konania je konanie o obžalobe podanej proti sťažovateľovi, pričom už samotný charakter tohto konania kladie na orgány činné v trestnom konaní zvýšené nároky na ich prednostné a rýchle vybavenie v záujme čo najrýchlejšieho dosiahnutia právnej istoty strán trestného konania tak, ako to priamo vyplýva aj z § 2 ods. 7 Trestného poriadku (zákon č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov), podľa ktorého má každý právo, aby jeho trestná vec bola spravodlivo a v „primeranej lehote“ prejednaná nezávislým a nestranným súdom v jeho prítomnosti tak, aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom, ak tento zákon neustanovuje inak (II. ÚS 8/2013).

26. Pokiaľ ide o význam veci pre sťažovateľa, vo všeobecnosti platí, že doba trestného konania sa posudzuje prísnejšie než doba konania v občianskoprávných veciach, a to vzhľadom na dôsledky trestného konania pre obvineného [obmedzenie práv a slobôd, vplyv na povesť, postavenie v zamestnaní a pod. (napr. rozsudok ESLP vo veci Bagetta v. Taliansko z 25. júna 1987)].

27. Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručené v čl. 48 ods. 2 ústavy, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka konania a postup súdu (I. ÚS 41/02). V súlade s judikatúrou ESLP ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02, I. ÚS 79/05). Podľa uvedených kritérií posudzoval ústavný súd aj sťažnosť sťažovateľa.

27.1 Pokiaľ ide o kritérium zložitosť veci, predmetom konania na okresnom súde je trestné konanie vedené proti sťažovateľovi a ďalším spoluobžalovaným pre

trestné činy krádeže, trestný čin porušovania domovej slobody spolupáchateľstvom, trestný čin lúpeže spolupáchateľstvom a trestný čin podvodu. Ústavný súd konštatuje, že po právnej stránke ide o bežné trestné činy majetkového a násilného charakteru, ktoré patria k štandardnej agende všeobecných súdov, a napriek tvrdenej právnej zložitosti veci predsedníčka okresného súdu toto tvrdenie o právnej zložitosti veci nijako neodôvodnila. Rozhodovanie v napadnutom trestnom konaní môže predstavovať určitý stupeň skutkovej náročnosti súvisiaci najmä so skutočnosťou, že vo veci vystupujú 9 obžalovaní, avšak doterajší priebeh konania pred okresným súdom, ktoré trvá už 11 rokov, nemožno ospravedlniť iba z tejto okolnosti vyplývajúcou zvýšenou faktickou zložitou veci.

27.2 Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľa v preskúmanom konaní, ústavný súd z prehľadu úkonov vo veci zistil, že jedno hlavné pojednávanie nariadené na 2. september 2003 bolo odročené pre neprítomnosť niekoľkých obžalovaných, medzi nimi aj sťažovateľa, a hlavné pojednávanie určené na 28. september 2010 bolo zrušené aj z dôvodu nedoručenia predvolania sťažovateľovi spolu s ďalšími spoluobžalovanými (v tomto prípade musel okresný súd vykonať procesné úkony na zisťovanie pobytu sťažovateľa, a to žiadosť o vypátranie obžalovaného P. zo 4. októbra 2010 a dopyt týkajúci sa vypátrania obžalovaného P. zo 14. decembra 2010). Ústavný súd však z prehľadu úkonov v trestnom konaní zistil aj tú skutočnosť, že sťažovateľ sa písomne domáhal určenia termínu hlavného pojednávania žiadosťou z 25. novembra 2011, na ktorú mu okresný súd odpovedal 2. decembra 2011. Vzhľadom na celkovú dobu trvania trestného konania na súde prvého stupňa (11 rokov) však ústavný súd konštatuje, že toto správanie sťažovateľa nemohlo objektívne výraznou mierou prispieť k doterajšej dĺžke konania.

27.3 Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu v napadnutom trestnom konaní, ktoré trvá 11 rokov. Z prehľadu úkonov vo veci, ktoré vo svojom vyjadrení z 10. októbra 2013 uviedla predsedníčka okresného súdu, ústavný súd zistil, že od podania obžaloby 20. júna 2002 až do 10. októbra 2013 sa vo veci skutočne konali len dve hlavné pojednávania (31. augusta 2004 a 25. apríla 2013). Z oznámenia

okresného súdu z 22. novembra 2013 ústavný súd dodatočne zistil, že 21. novembra 2013 bol vo veci vyhlásený rozsudok. Hlavné pojednávanie bolo vo veci odročené 15-krát pre neprítomnosť obžalovaných alebo ich obhajcov, alebo poškodených, či pre prekážku na strane zákonnej sudkyne a 10-krát bolo hlavné pojednávanie zrušené napríklad z dôvodu, že sa z účasti na nariadenom pojednávaní ospravedlnili obhajcovia, pre neprítomnosť zákonnej sudkyne alebo z dôvodu, že sa nepodarilo doručiť predvolanie obžalovaným. Aj keď okresný súd priebežne vykonával úkony, tieto boli realizované najmä na účely realizácie hlavného pojednávania a zabezpečenia účasti účastníkov trestného konania a nesmerovali k meritórnemu rozhodnutiu veci. Takýto postup okresného súdu je potrebné aj vzhľadom na celkovú dobu trvania trestného konania považovať za prejav neefektívnej činnosti, ktorý spolu s obdobím od októbra 2005 do februára 2007, počas ktorého okresný súd nevykonal žiadny úkon smerujúci k meritórnemu rozhodnutiu veci, ústavný súd posúdil ako zbytočné prietahy v konaní.

Obranu okresného súdu, podľa ktorého k predĺženiu konania výrazne prispel aj vysoký počet pridelených vecí v senáte 4T z dôvodu odchodu trestnej sudkyne do dôchodku a disciplinárne konanie voči ďalšiemu trestnému sudcovi, dlhodobá PN a materská dovolenka zákonnej sudkyne alebo skutočnosť, že od novembra 2005 do januára 2007 bol spis pridelený zastupujúcim sudcom, nebolo možné akceptovať. Podľa právneho názoru ústavného súdu vyjadreného v rozhodnutí sp. zn. III. ÚS 14/00 otázky množstva vecí, personálne a organizačné problémy súdu nie sú v zásade ústavne významné pre posúdenie toho, či došlo k zbytočným prietahom v konaní (mutatis mutandis I. ÚS 55/02, IV. ÚS 84/02). Ústava v čl. 48 ods. 2 zaväzuje predovšetkým súdy ako garantov spravodlivosti, aby prijali príslušné opatrenia umožňujúce prerokovanie vecí, a teda vykonanie spravodlivosti bez zbytočných prietahov. I keď nie všetky nástroje na vyriešenie tzv. objektívnych okolností sa nachádzajú v dispozičnej sfére vedenia súdu či konajúceho sudcu, nemožno systémové nedostatky v oblasti výkonu spravodlivosti pripisovať na ťarchu účastníkov súdneho konania (pozri napr. I. ÚS 119/03).

Pokiaľ ide o zabezpečenie účasti obžalovaných, ich obhajcov, svedkov a poškodených, je potrebné uviesť, že všeobecný súd vzhľadom na jeho povinnosť organizovať svoj procesný postup tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a skončená a aby sa čo najskôr odstránil stav právnej neistoty účastníkov konania, zodpovedá za adekvátne a účelné využitie procesných prostriedkov, ktoré mu na tento účel zákon zveruje, vrátane opatrení zamedzujúcich sťažovaniu postupu konania (napr. § 47 ods. 5 a § 70 Trestného poriadku).

28. Vzhľadom na všetky uvedené dôvody ústavný súd vyslovil porušenie základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy v konaní vedenom pod sp. zn. 4 T/259/2002 tak, ako to je uvedené vo výroku tohto nálezu v bode 1.

29. Napriek skutočnosti, že 21. novembra 2013 bol vo veci vyhlásený rozsudok, uvedené trestné konanie nie je v čase rozhodovania ústavného súdu právoplatne skončené.

V nadväznosti na výrok o porušení základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov a v záujme efektívnosti poskytnutej ochrany sťažovateľovi ústavný súd vo výroku tohto nálezu v bode 2 prikázal okresnému súdu podľa čl. 127 ods. 2 ústavy a § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde konať vo veci bez zbytočných prietáhov.

30. Sťažovateľ sa domáhal priznania primeraného finančného zadost'učinenia vo výške 2 500 €.

Vzhľadom na okolnosti danej veci ústavný súd dospel k názoru, že len konštatovanie porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy nie je dostatočným zadost'učinením pre sťažovateľa. Ústavný súd preto uznal za odôvodnené priznať sťažovateľovi aj finančné zadost'učinenie podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde, ktoré podľa zásad spravodlivosti a s prihliadnutím na všetky okolnosti zisteného porušenia práv sťažovateľa, najmä vzhľadom na dobu zistenej neefektívnej činnosti okresného súdu,

celkovo dlhé trvanie napadnutého konania a na povahu veci považuje za primerané v sume 2 500 €.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 3.

31. Sťažovateľovi vznikli trovy konania z dôvodu právneho zastúpenia advokátom za dva úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia, spísanie doplnenia sťažnosti a vyjadrenie) v súlade s § 1 ods. 3, § 11 ods. 3, § 14 ods. 1 písm. a) a b) a § 18 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov. Základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby v roku 2013 predstavuje sumu 130,16 € a režijný paušál 7,81 €. Ústavný súd pri rozhodovaní o priznaní úhrady trov konania priznal úspešnému sťažovateľovi úhradu trov konania za dva úkony právnej služby v celkovej výške 275,94 €.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd o uplatnených trovách konania sťažovateľa rozhodol tak, ako to je uvedené v bodoch 4 a 5 výroku tohto nálezu.

32. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. decembra 2013